

SVENSKT NÄRINGSLIV

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och
punktskatter

Vår referens/dnr:
2022-24

Er referens/dnr:
Fi2022/00478

2022-04-13

Remiss av En enklare och tydligare kemikalieskatt

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerad promemoria och lämnar synpunkter i enlighet med vad som anges nedan.

Sammanfattning av synpunkter

- Svenskt Näringsliv är fortsatt av den uppfattningen att elektronikskatten aldrig borde ha införts och att den bör avskaffas. Skatten infördes med miljöargument men den eventuella miljönyttan är tveksam och den har påtagliga negativa effekter för företag i Sverige i form av bl.a. ökad administration.
- Givet att skatten behålls, är det positivt att den förenklas och att distinktionen mellan reaktivt och additivt tillsatta ämnen tas bort. Förändringen kommer att underlätta företagets administrativa hantering av skatten såväl som myndigheternas kontroll.
- Möjligheten till full avdragsrätt är en hygienfråga för skattens trovärdighet som miljöstyrmedel. Det är orimligt att företag ska beskattas trots att de lyckats fasa ut de kemikalier som skatten avser att träffa.
- Mot bakgrund av att de föreslagna lagändringarna inte avser påverka de statsfinansiella intäkterna, är det viktigt att följa upp och säkerställa att de justerade skattenivåerna inte leder till en ökad beskattning.
- Nyttan med cirkulär ekonomi är en global angelägenhet som Sverige bör främja och inte motverka. Begagnande varor bör därför som helhet undantas från skatten oavsett varornas ursprung

- Det är anmärkningsvärt att promemorian inte har följt regeringens egna expertmyndigheters, Kemikalieinspektionen (KEMI) och Skatteverket, förslag att koppla skatten till specifika kemikalier i flamskyddsmedel som finns i varorna. Myndigheternas förslag hade gjort lagen mer ändamålsenlig och träffsäker i förhållande till de motiv som ligger till grund för skatten.
- Fosforbaserade ämnen bör inte beskattas, åtminstone till dess att omställning från klor- och brombaserade flamskyddsmedel har skett. Detta bör beaktas i de föreslagna förändringarna om syftet är att uppnå ett mer ändamålsenligt styrmedel.

Grunder för förslaget

I promemorian föreslås förenklingar av skatten på kemikalier i viss elektronik.

- Avdragssystemet förenklas så att rätten till avdrag enbart påverkas av om varan innehåller brom, klor eller fosfor. Om ett ämne är additivt eller reaktivt tillsatt påverkar inte avdragsrätten. Varor som inte innehåller brom eller klor medges avdrag med 50 procent. Varor som dessutom inte innehåller fosfor medges avdrag med 95 procent.
- Skatt ska betalas med 11 kr per kilogram av den skattepliktiga varans nettovikt för vitvaror och med 154 kr per kilogram för övrig elektronik. Skatt ska inte betalas med högre belopp än 470 kr per skattepliktig vara. Av promemorian framgår att de föreslagna skattesatserna och nivåerna har valts utifrån ambitionen att de sammantagna intäkterna från skatten ska hållas så gott som oförändrade.
- Vidare föreslås att den generella regeln om undantag från skattskyldighetens inträde ändras så att skattskyldighet inte inträder för varor som i Sverige tidigare har ägts av någon annan än en lagerhållare, tagits till ett försäljningsställe för detaljförsäljning eller tagits i anspråk för annat ändamål än försäljning. Reglerna samordnas med möjligheterna till återbetalning i vissa fall.
- Det införs ett generellt undantag från beskattning för varor som är tillverkade före den 1 juli 2017. Skattskyldighetens inträde för lagerhållare utvidgas så att skattskyldighet även inträder då en vara tas till ett försäljningsställe som inte är lagerhållarens egna.
- Ett system med schablonbeskattning föreslås för import och otillåten införsel när det inte av tulldeklarationen går att utläsa en varas nettovikt. Schablonbeloppen ska baseras på de tyngsta varor som normalt förekommer på marknaden inom varje kategori. Om beskattning har skett enligt schablon kan en skattskyldig inom två månader skriftligen inkomma till

Tullverket med uppgifter om vikt för att få skatten beräknad enligt ordinarie regler.

- Hänvisningen till KN-nummer föreslås uppdateras till den version som gällde den 1 januari 2022. Vissa KN-nummer som omfattas av skatten uppdateras till närmast motsvarande nummer i den nya versionen.

Ändringarna avseende viss import föreslås träda i kraft den 31 december 2022. Övriga ändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

Synpunkter

Allmänna synpunkter

Svenskt Näringsliv stödjer regeringens ambitioner att minska spridningen av farliga kemikalier. Den nuvarande elektronikskatten bidrar dock inte till att uppfylla de miljömål som angavs vid införandet av skatten.¹

En förutsättning för all framgångsrik klimat- och miljöpolitik är att den inte slår mot konkurrenskraften eller underminerar stödet för den. Svenskt Näringsliv vill understryka klimat- och miljöfrågans betydelse, vikten av att säkerställa en hållbar utveckling samt att politiken behöver vara effektiv för att stödja dessa mål.

Såväl miljö som välfärd är för viktiga för att beslut ska tas utan tillräcklig analys av och hänsyn till lämpligheten och effektiviteten hos olika styrmedel. En utgångspunkt i miljöpolitik bör vara att använda effektiva styrmedel som har en verklig effekt på miljön. Skatt är ett av flera styrmedel och det är viktigt att använda det mest ändamålsenliga verktyget i verktygslådan för ett visst givet miljöproblem.

Att klä fiskala skatter i miljöargument riskerar att undergräva förtroendet för både skatteinstrumentet samt politiken och det gynnar inte heller miljön. Den politiska diskussionen och riktningen gällande miljöskatter måste bygga mer på vetenskap och mindre på önsketänkande och symbolpolitik. Myndigheternas utvärderingar av de aktuella skatten som införts med miljömotiv har visat att skatten inte har avsedd styreffekt på miljön.²

Synpunkter på promemorians förslag

Svenskt Näringsliv är fortsatt av den uppfattningen att elektronikskatten, även benämnd kemikalieskatten, aldrig borde ha införts och att den bör avskaffas.³

¹ Se bl.a. professor Runar Brännlunds rapport "Greenwash? En analys av svenska miljöskatters effektivitet" (2018).

² Se not 4.

³Se Svenskt Näringslivs tidigare remissvar avseende elektronikskatten från den 18 juni 2015, den 28 april 2016, den 16 april 2018, den 6 mars 2019 och 26 januari 2022: https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/remissvar-71-2015pdf_621324.html/BINARY/Remissvar%2071-2015.pdf

Skatten infördes med miljöargument men den eventuella miljönyttan är tveksam och har påtagliga negativa effekter för företag i Sverige i form av bl.a. ökad administration.

I den granskning av elektronikskatten som Skatteverket och Kemikalieinspektionen, KEMI, genomfört på uppdrag av regeringen, bekräftas de brister som näringslivet framfört avseende skatten. I sin rapport⁴ konstaterar myndigheterna att skatten inte har haft avsedd effekt avseende syftet med lagen att minska tillförseln av farliga ämnen till människors hemmiljö och på så vis skydda människors hälsa. Myndigheterna konstaterar i sin granskning att skatten är svår att administrera, både för företag och myndigheter.

Den svenska elektronikskatten är ett ineffektivt sätt att försöka få en global industri att ställa om tillverkning av produkter för ett mindre lands konsumtion. Eftersom de produkter som omfattas av den svenska skatten på elektronik tillverkas och säljs på global nivå bör arbetet med att minska farliga ämnen i dessa produkter hanteras bäst på EU-nivå.

Givet att skatten behålls, är det positivt att den förenklas och att distinktionen mellan reaktivt och additivt tillsatta ämnen tas bort. Förändringen kommer att underlätta företagets administrativa hantering av skatten såväl som myndigheternas kontroll.

Det är positivt att det högsta avdraget höjs. Givet att skatten införts med miljömotiv borde avdraget vara 100 procent om de skattepliktiga produkterna inte innehåller de ämnen som skatten avser att träffa. Att det ska vara möjligt att kunna få full avdragsrätt är en hygienfråga för skattens trovärdighet som miljöstyrmedel. Det är orimligt att företag ska beskattas trots att de lyckats fasa ut de kemikalier som skatten avser att träffa. I näringslivets gemensamma position kring skatt på elektronik framförs att om definitionen kring reaktivt och additivt tas bort är det nödvändigt att fosforbaserade ämnen inte beskattas, åtminstone till dess att omställning från klor- och brombaserade flamskyddsmedel har skett.⁵ Om syftet är

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/remissvar-68-2016pdf_647259.html/BINARY/Remissvar%2068-2016.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/vissa-kontrollfragor-och-andra-fragor-pa-punktsskatteområdet_697205.html

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/5zm3p6_svenskt-naringsliv_remissvar_hojd-energiskatt-och-koldioxidskatt_1132519.html/Svenskt+Naringsliv_remissvar_Hjd+energiskatt+och+koldioxidskatt+att+p+brnslen+vid+viss+anvndning+sam+thjd+skatt+p+kemikalier+i+viss+elektronik_190306.pdf

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/juyqcp_remissvar_2021-202pdf_1180704.html/remissvar_2021-202.pdf

⁴ Utvärdering av skatten på kemikalieskatt i viss elektronik. Redovisning av regeringsuppdrag Fi2019/04008/S2 från den 1 oktober 2020.

<https://www.skatteverket.se/download/18.569165a01749e7ae789e3d/1603192562327/Utv%C3%A4rdering%20av%20kemikalieskatten%20inkl%20engelsk%20sammanfattning.pdf>

⁵ Näringslivets gemensamma position kring skatt på elektronik (september 2021).

att uppnå ett mer ändamålsenligt styrmedel bör detta beaktas i de föreslagna förändringarna. Vidare är det anmärkningsvärt att promemorian inte har följt regeringens egna expertmyndigheters, Kemikalieinspektionen (KEMI) och Skatteverket, förslag⁶ att koppla skatten till specifika kemikalier i flamskyddsmedel i varorna. Myndigheternas förslag hade gjort lagen mer ändamålsenlig och träffsäker i förhållande till de motiv som ligger till grund för skatten.

Det förenklade avdragssystemet innebär att skattebasen ökar då även reaktivt tillsatta brom, klor och fosfor beskattas. Mot bakgrund av att de föreslagna lagändringarna inte avser påverka de statsfinansiella intäkterna, är det viktigt att följa upp och säkerställa att de justerade skattenivåerna inte leder till en ökad beskattning.

De föreslagna förenklingarna avseende begagnathandeln för varor som finns på den svenska marknaden är positiva och underlättar för cirkularitet samt återbruk. Dock är det beklagligt att begagnade varor från andra länder även fortsättningsvis beskattas, något som gör utländska begagnade varor dyrare relativt begagnade varor som finns i Sverige. Konsekvensen blir att företag som har specialiserat sig på återbruk i praktiken är begränsade till inköp av begagnade varor på den svenska marknaden för att vara konkurrenskraftiga i förhållande till nya produkter som beläggs med motsvande skatt. Detta begränsar och motverkar en cirkulär ekonomi.

Nyttan med cirkulär ekonomi är en global angelägenhet som Sverige bör främja och inte motverka. Begagnade varor bör därför som helhet undantas från skatten oavsett varornas ursprung. Största miljöpåverkan sker vid nyproduktion. Med ökad cirkularitet, genom förlängd livslängd av befintliga produkter, minskar såväl koldioxidutsläppen som användningen av ytterligare mineraler och kemikalier.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Fall

Robert Lönn

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/rapporter/ednsk3_remissvar_2021-202-bilaga-1pdf_1180705.html/remissvar_2021-202-bilaga-1.pdf

⁶ Utvärdering av skatten på kemikalieskatt i viss elektronik, del 2. Redovisning av regeringsuppdrag Fi2019/04008/S2 från den 17 maj 2021.

<https://www.skatteverket.se/download/18.3016b5d91791bf546791837/1621318436048/Utv%C3%A4rdering%20av%20skatten%20p%C3%A5%20kemikalier%20i%20viss%20elektronik%20del%202.pdf>